

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ મધ્યે ગુજરાત ઉચ્ચ અદાલતમાં

વિશેષ દીવાની અરજી નં. ૧૬૨૯૪/૨૦૧૩

મંજૂરી અને હસ્તાક્ષર અર્થે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એન.વી. અંજારિયા

=====

૧	શું લોકલ અખબારના રિપોર્ટ્સને ચુકાદો જોવા માટે મંજૂરી આપી શકાય?	હા
૨	રિપોર્ટરને સંદર્ભિત કરવો કે નહીં?	હા
૩	શું માનનીય ન્યાયમૂર્તિ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવા માંગે છે?	ના
૪	શું આ કેસમાં ભારતીય બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ આદેશના અર્થઘટન અંગે કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્ન સામેલ છે?	ના

=====

ઉસ્માનગની અહમદભાઈ આધિયા અરજદાર (રો)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને જ સામાવાળાઓ

=====

ઉપસ્થિતી:

અરજદાર નં.૧ તરફે વકીલ શ્રી એમ.એ. ખરાડી

સામાવાળા(ઓ) નં.૧-૪ તરફે એજીપી સુશ્રી વૃંદા શાહ

સામાવાળા(ઓ) નં.૫ તરફે વકીલ શ્રી અભિજીત પી. જોશી

=====

ન્યાયપીઠ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એન.વી. અંજારિયા

તારીખ: ૧૧/૦૪/૨૦૧૬

સીએવી ચુકાદો

જે અરજદારના વ્યવસાયને કોમી રમખાણમાં નુકસાન થયું હતું, હુલ્લડગ્રસ્ત વર્ગની વ્યક્તિઓને નાણાકીય સહાય માટેની સરકારી યોજના હેઠળ વળતર આપવાનો ઇનકાર, અરજદાર બેંકનો ડિફોલ્ટર-લોન લેનાર હતો તે આધાર પર, હાંસલ કરવાના હેતુ સાથે તર્કસંગત જોડાણ હોવાનું કહી શકાય કે કેમ, તે મુખ્ય પ્રશ્ન છે.

૨. અરજદારે નીતિ અનુસાર અરજદારને નાણાકીય સહાય પૂરી પાડવા માટે સામાવાળાઓને રિટ અથવા નિર્દેશ જારી કરવાની વિનંતી કરી છે.

૩. રાજ્ય સરકારે એક નીતિગત ઠરાવ બહાર પાડ્યો હતો જેમાં રમખાણોમાં અસરગ્રસ્ત વ્યક્તિઓ અને તે દુકાનદારો અને વેપારીઓને નાણાકીય સહાય પૂરી પાડવામાં આવી હતી જેમના વ્યવસાય અને આજીવિકાના સ્ત્રોતને કોમી રમખાણોમાં નુકસાન થયું હતું. ૨૦૦૨ના ફેબ્રુઆરી અને માર્ચ મહિનામાં રાજ્યમાં કોમી રમખાણો વ્યાપકપણે ફાટી નીકળ્યા હતા, જેના કારણે મોટા પાયે જાન-માલનું નુકસાન થયું હતું. સહાય માટે આવવા અને ઉપરના હુલ્લડગ્રસ્ત વ્યક્તિઓના પીડિત વર્ગને દૂર કરવાના ઉદ્દેશ્ય સાથે, ૧૬ મી માર્ચ, ૨૦૦૨ ના રોજ ઠરાવ બહાર પાડીને નીતિ બહાર પાડવામાં આવી હતી. આ નીતિ હેઠળ પૂરી પાડવામાં આવનારી નાણાકીય સહાય કેન્દ્ર સરકાર તરફથી ઉપલબ્ધ થનારી અનુદાનમાંથી મળવાની હતી.

૩.૧ આ નીતિ હેઠળ જે પ્રકારની રાહત આપવાનું વિચારવામાં આવ્યું હતું તેમાં બેંક અને નાણાકીય સંસ્થાને જ ટકાના સપાટ વ્યાજ દરે ધિરાણ આપવા પર સહાયનો સમાવેશ થાય છે. આવી વ્યક્તિને થયેલા નુકસાનની રકમ અથવા લોનની રકમ જે પણ ઓછી હોય તેના આધારે વ્યાજની ચુકવણીના સંદર્ભમાં અસરગ્રસ્ત વ્યક્તિઓને રાહત આપવાની હતી, જેની મહત્તમ

મર્યાદા રૂ.વ્યાજની ચૂકવણીની ગણતરી પર રાહત ત્રણ વર્ષના સમયગાળા માટે આપવામાં આવી હતી.હુલ્લડગ્રસ્ત વ્યક્તિઓને ઠરાવ હેઠળ લોનની ચુકવણી માટે રાહત લાભ પણ આપવામાં આવ્યો હતો.વીજળી શુલ્કમાં વિલંબિત ચુકવણીનો લાભ ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવ્યો હતો.ઉપરોક્ત ઠરાવમાં જે અન્ય રાહત આપવામાં આવી હતી તે ગુજરાત ઔદ્યોગિક રોકાણ નિગમ અથવા ગુજરાત ઔદ્યોગિક વિકાસ નિગમ પાસેથી રમખાણથી અસરગ્રસ્ત વ્યક્તિ દ્વારા લેવામાં આવેલી હાલની લોનના પુનઃનિર્ધારણની હતી.

૩.૨ તેથી નીતિ હેઠળ, જિલ્લા ઉદ્યોગ કેન્દ્રની સમિતિની ભલામણ પર, બેંકે પેકેજમાં નાણાંનો વિસ્તાર કરવાનો હતો, જેમાં ૧૬મી મે, ૨૦૦૨ના રોજ રાજ્ય સરકારના અનુગામી ઠરાવ દ્વારા સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો.ભારત સરકારના સંબંધિત અધિકારીઓની માર્ગદર્શિકાના આધારે, ઉપરોક્ત અનુગામી ઠરાવ દ્વારા એવી જોગવાઈ કરવામાં આવી હતી કે જે અસરગ્રસ્ત વ્યક્તિઓને રૂ.૧૦,૦૦૦/- થી રૂ.૫૦,૦૦૦/- સુધીનું ગુકસાન થયું હોય તેમને વાસ્તવિક ગુકસાનના ૨૦ ટકા અથવા મહત્તમ રૂ.૧૦,૦૦૦/- જે ઓછું હોય તે મૂડી સહાય તરીકે આપવામાં આવશે અને લાભાર્થીએ બાકીની રકમ માટે લોન લેવી પડશે.જે અસરગ્રસ્ત વ્યક્તિઓને રૂ.૫૦,૦૦૦/- થી વધુ ગુકસાન થયું હોય, તેમને તેમના

એકમ/વ્યવસાયના પુનર્વસન માટે ૨૦ ટકા અથવા મહત્તમ ૩૦૫૦,૦૦૦/- જે પણ ઓછું હોય તે હદ સુધી સહાય આપવામાં આવી હતી.

૩.૩ ૧૬ મી મે, ૨૦૦૨ ના ઉપરોક્ત ઠરાવમાં શરત નંબર ૯ નો ઉલ્લેખ કરવો સુસંગત છે.ઉપરોક્ત શરતમાં જોગવાઈ કરવામાં આવી હતી કે ઉપરોક્ત મુજબ ૧૦ ટકા મૂડી સહાય મેળવનારા લાભાર્થીઓએ કોઈપણ બેંક અથવા નાણાકીય સંસ્થા પાસેથી લોન લેવી પડશે.સહાય મેળવવાની પદ્ધતિ અને પ્રક્રિયાનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો અને એવી જોગવાઈ કરવામાં આવી હતી કે સર્વેક્ષણ ટીમ દ્વારા આપવામાં આવેલા સર્વેક્ષણ પ્રમાણપત્રના આધારે, જિલ્લા ઉદ્યોગ કેન્દ્રની સમિતિ નાણાકીય સહાયની ભલામણ કરશે અને જેની પાસેથી લોન આપી શકાય તે સંબંધિત બેંક તેમજ જિલ્લા ઉદ્યોગ કેન્દ્ર કે જેના દ્વારા વિનંતી મોકલવામાં આવી હતી, તે અરજદારને નિર્ણયની જાણ કરશે.

૪. અરજદારના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે અરજદાર અન્યથા પાત્ર હોવા છતાં, જે બેંકમાંથી પોલિસી હેઠળ લોનની વહેંચણી દ્વારા નાણાકીય સહાયની વિનંતી કરવામાં આવી હતી, તેણે આ આધાર પર લાભ વધારવાનો ઇનકાર કર્યો હતો કે અરજદાર અગાઉની લોનની ચુકવણીમાં

ડિફોલ્ટર હતો.અરજદારની રજૂઆત અનુસાર, નીતિ હેઠળ લાભનો ઇનકાર અતાર્કિક ધોરણે હતો અને મનસ્વી હતો.એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે ત્યારબાદ, વિવાદિત આદેશ મુજબ, ભાવનગરના જિલ્લા ઔદ્યોગિક કેન્દ્રના મહાપ્રબંધકે અરજદારને જાણ કરી હતી કે જોકે અરજદારનો કેસ બેંક ઓફ ઇન્ડિયાની સંબંધિત શાખાને ભલામણ કરવામાં આવ્યો હતો, કારણ કે બેંકે જાણ કરી હતી કે અરજદાર ડિફોલ્ટર છે, બેંક નાણાકીય સહાયને મંજૂરી આપતી નથી, તેથી અરજદાર તે પ્રાપ્ત કરવા માટે હકદાર નથી.એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું કે જિલ્લા ઉદ્યોગ કેન્દ્રનો આ નિર્ણય વિચાર વગરનો હતો અને રમખાણથી અસરગ્રસ્ત વ્યક્તિઓને નાણાકીય સહાય પૂરી પાડવાની નીતિ અને હેતુની વિરુદ્ધ હતો.એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું કે આ નિર્ણય મનસ્વી અને કલમ ૧૪નું ઉલ્લંઘન છે.

૪.૧ રાજ્યના સાધન તરીકે જિલ્લા ઉદ્યોગ કેન્દ્ર વતી સોગંદનામું-ઇન-રિપ્લાય દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું.કેપ્યુટી કમિશનર ઓફ ઇન્ડસ્ટ્રીઝે પણ સામાવાળા નંબર ૨ વતી સોગંદનામું-ઇન-રિપ્લાય દાખલ કર્યું હતું.રાજ્યના ઉપરોક્ત સત્તાવાળાઓએ સ્વીકાર્યું હતું કે ૧૬મી માર્ચ, ૨૦૦૨ અને ૧૬મી મે, ૨૦૦૨ના ઠરાવો હેઠળ ઘડવામાં આવેલી નીતિ રમખાણોમાં વ્યવસાયમાં નુકસાન સહન કરનારાઓને નાણાકીય સહાય આપવા માટે હતી અને તેનો ઉદ્દેશ એ જોવાનો હતો કે આવી વ્યક્તિઓ

તેમના વ્યવસાયને ફરી શરૂ કરીને તેમની આજીવિકા ફરી મેળવી શકે, જેમ કે તેઓ રમખાણો પહેલા કમાતા હતા.જોકે દલીલ એ છે કે આ સંબંધમાં નાણાકીય સહાય બેંક દ્વારા મેળવવાની હતી અને બેંકે ઉપરોક્ત આધાર પર ના પાડી હોવાથી, અરજદાર નાણાકીય સહાય મેળવવાનો હકદાર ન હતો.નીતિ હેઠળ સબસિડી/સહાયના અસ્વીકારને વાજબી ઠેરવવા માટે ઉદ્યોગના નાયબ કમિશનરના સોગંદનામામાં જવાબ આપવામાં આવ્યો હતો કે બેંક અથવા અન્ય નાણાકીય સંસ્થા દ્વારા સહાય મેળવવાની ઉપરોક્ત શરત એ સુનિશ્ચિત કરવા માટે હતી કે હુલ્લડનો ભોગ બનનાર તેને ચૂકવવામાં આવેલા વળતરનો દુરુપયોગ ન કરે. વિદ્વાન સહાયક સરકારી વકીલ સુશ્રી વૃંદા શાહે રાજ્ય સરકાર વતી એ મુદ્દાને દબાવવા માટે સોગંદનામા-ઇન-રિપ્લાય અને તેમાં ઉઠાવવામાં આવેલી રજૂઆતો પર ભારે આધાર રાખ્યો હતો કે અરજદારને તેણે અગાઉની લોનના સંદર્ભમાં ડિફોલ્ટ કર્યું હોવાના આધારે સહાય આપવાનો ઇનકાર, અરજદારને પોલિસી લાભનો લાભ લેવાથી બાકાત રાખવા માટે એક માન્ય આધાર હતો.

૪.૨ ભારતના સામાવાળા નં.૫-બેંક વતી તેના ચીફ મેનેજર દ્વારા સોગંદનામું- ઇન-રિપ્લાય પણ દાખલ કરવામાં આવ્યું છે જેમાં બેંકે ઉલ્લેખ કર્યો છે કે અરજદાર ડિફોલ્ટર હતો, અને વધુમાં ઉલ્લેખ કર્યો છે કે, લોનની મંજૂરી માટે

હજુ સુધી ચોક્કસ પ્રક્રિયાનું પાલન કરવામાં આવ્યું નથી.સામાવાળાએ બેંકના પુરોગામી મેનેજર અને અરજદાર વચ્ચે થયેલા પત્રવ્યવહારનો ઉલ્લેખ કર્યો હતો.બેંકનું વલણ, જેમ કે એફિડેવિટ-ઇન-રિપ્લાયમાંના દાવાઓ પરથી પ્રતિબિંબિત થાય છે, "ન તો અહીં-ન તો ત્યાં" ના સ્વરૂપમાં હતું.

૪.૩ અરજદારે અગાઉ પણ વિશેષ દીવાની અરજી નં.૧૨૬૬૬/૨૦૧૧ દાખલ કરીને આ અદાલતનો આશરો લેવો પડ્યો હતો.આ અરજીનો નિકાલ ૨૨ ઓગસ્ટ, ૨૦૧૨ના રોજ કરવામાં આવ્યો હતો.તેમાં અરજદારે એ જ ફરિયાદ ઉઠાવવી પડી હતી કે બેંકે આ યોજના હેઠળ નાણાકીય સહાય આપવાની ના પાડી હતી કારણ કે તે અન્ય કોઈ કેસમાં બેંકનો ડિફોલ્ટર હતો.૨૨મી ઓગસ્ટ, ૨૦૧૨ના ઉપરોક્ત આદેશ દ્વારા, આ અદાલતે સક્ષમ અધિકારીને બે મહિનાની અંદર જરૂરી અને યોગ્ય નિર્ણય લેવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો.

૪.૪ અરજદારની ફરિયાદ છે કે સામાવાળા-રાજ્ય સરકારના ઠરાવો, જે રમખાણ પીડિતો માટે પુનર્વસન પેકેજ તરીકે રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા, ઓછામાં ઓછા તેમના કિસ્સામાં બિન-કાર્યરત કરવામાં આવ્યા હતા.સરકારી ઠરાવો એક દુષ્ટ વર્તુળની જેમ કામ કરતા હતા જ્યાં કોઈ પણ જરૂરિયાતમંદ વ્યક્તિને જાહેર કરાયેલા પેકેજોનો લાભ મળી શકતો ન હતો.તે અરજદારનો

કેસ છે કે કેન્દ્ર સરકારે તેની પુનર્વસન રાહતની જાહેરાત કર્યા પછી પણ, રાજ્ય સરકારની ઉપરની નીતિના આધારે કોઈ પણ નાણાકીય રાહત મેળવવાનો તેમનો પ્રયાસ નિર્થક સાબિત થયો, જેના હેઠળ તેઓ હકદાર હતા.અરજદારની દલીલોની દરેક પંક્તિમાંથી બહાર નીકળે છે, એક ભાવપૂર્ણ ફરિયાદ કે તેને મનસ્વી રીતે અન્યાય કરવામાં આવ્યો હતો.

૫. હવે ઉપરોક્ત નીતિ ઠરાવ મુજબ, લાભાર્થીઓનો વર્ગ રમખાણથી અસરગ્રસ્ત વ્યક્તિઓનો હતો, જેમની આવકનો સ્રોત વ્યવસાયમાં પીડાને કારણે ખોવાઈ ગયો હતો.તેથી, નિર્વિવાદપણે, સરકાર દ્વારા આવા વર્ગના લોકોને મદદ કરવા માટે નીતિ બહાર પાડવામાં આવી હતી.તેમનો વિચાર તેમને મદદ કરવાનો અને તેમની વ્યવસાયિક પ્રવૃત્તિને સામાન્ય સ્થિતિમાં લાવવાનો હતો.આ નીતિની સ્પષ્ટ પ્રકૃતિ અને તેને રજૂ કરવાનો હેતુ હતો.નીતિની તમામ કલમોનો હેતુ રમખાણોના પીડિતોને રાહત આપવાનો છે.

૫.૧ કેસની સ્વીકૃત હકીકતો મુજબ, અરજદારના કેસની તપાસ કરવામાં આવી હતી અને આ હેતુ માટે રચાયેલી સર્વેક્ષણ ટીમને જાણવા મળ્યું હતું કે અરજદાર હુલ્લડગ્રસ્ત વ્યક્તિ છે.સર્વેક્ષકોએ મૂલ્યાંકન કર્યું હતું કે અરજદારને તેના વ્યવસાયમાં રૂ.૦૫,૧૦,૦૦૦/- જેટલું નુકસાન થયું હતું.તેથી તે

એવી સ્વીકૃત સ્થિતિ છે કે અરજદાર રૂ.૫૦,૦૦૦/- ની મહત્તમ મર્યાદા સુધી નીતિ હેઠળ વિસ્તૃત નાણાકીય સહાય માટે પાત્ર લાભાર્થીઓના વર્ગના હતા.આ હકીકતોના આધારે અરજદારે પોલિસીની શરત મુજબ સામાવાળા નંબર ૫ બેંકને નાણાકીય સબસિડી મેળવવા માટે અરજી કરી હતી, જે બેંક દ્વારા લોનના રૂપમાં વહેંચવાની હતી.કે બેંક અથવા નાણાકીય સંસ્થા દ્વારા આપવામાં આવતી નાણાકીય સહાય માત્ર રોકડ સબસિડી/નાણાકીય સહાય મેળવવા માટે નિર્ધારિત પદ્ધતિ હતી.આ નીતિ હેઠળ પ્રક્રિયાગત જરૂરિયાત હતી, જે રમખાણથી અસરગ્રસ્ત વર્ગને સહાય આપવાના હેતુ સાથે સંપૂર્ણપણે અસંબંધિત હતી.અરજદાર નિઃશંકપણે લાભાર્થીઓના આવા વર્ગના હતા-હુદ્દહથી અસરગ્રસ્ત.

૫.૨ એસ. શેષાયલમ વિરુદ્ધ ચેરમેન, બાર કાઉન્સિલ ઓફ તમિલનાડુ [(૨૦૧૪) ૧૬ એસસીસી ૭૨] માં બંધારણની કલમ ૧૪ હેઠળ સ્વીકાર્ય વર્ગીકરણ વિશેનો સિદ્ધાંત સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા આ શબ્દોમાં વ્યક્ત કરવામાં આવ્યો હતો.

“..... પરંતુ વર્ગીકરણ "મનસ્વી, કૃત્રિમ અથવા અસ્પષ્ટ" હોવું જોઈએ નહીં.તે હંમેશા કાયદા દ્વારા પ્રાપ્ત કરવાના હેતુ સાથે ન્યાયી અને વાજબી સંબંધ ધરાવતા કેટલાક વાસ્તવિક અને નોંધપાત્ર તફાવત પર આધારિત

હોવું જોઈએ.વર્ગીકરણ વાજબી બનવા માટે નીચેની બે શરતો પૂર્ણ કરવી આવશ્યક છે:સૌપ્રથમ, વર્ગીકરણ બુદ્ધિગમ્ય તફાવત પર આધારિત હોવું જોઈએ જે વ્યક્તિઓ અથવા વસ્તુઓને જૂથમાંથી બાકાત રહેલા અન્ય લોકોથી અલગ પાડે છે.બીજું, વિભેદકનો અધિનિયમ દ્વારા પ્રાપ્ત કરવા માટેના હેતુ સાથે તર્કસંગત સંબંધ હોવો આવશ્યક છે. તફાવત જે વર્ગીકરણનો આધાર છે અને કાયદાનો ઉદ્દેશ બે અલગ અલગ બાબતો છે.જે જરૂરી છે તે એ છે કે વર્ગીકરણના આધાર અને કાયદાના ઉદ્દેશ વચ્ચે જોડાણ હોવું જોઈએ "

(પરિચ્છેદ ૨૨)

૫.૩ જહોન વલ્લામહોમ વિરુદ્ધ યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા [(૨૦૦૩)૬-એસસીસી ૬૧૧] માં, સિદ્ધાંત નીચે મુજબ જણાવવામાં આવ્યો હતો.

"ભારતના બંધારણની કલમ ૧૪માં સમાવિષ્ટ સમાનતાની કલમ વ્યાપક મહત્વ ધરાવે છે.જો કે, કાયદાના કારણે લાદવામાં આવેલા પ્રતિબંધને એવી સ્થિતિમાં સમર્થન આપી શકાય છે કે જે વ્યક્તિને તે જ લાગુ પડે છે, તે એક અલગ અને અલગ વર્ગ બનાવે છે

અને આવા વર્ગીકરણ પ્રાપ્ત કરવા માંગેલા હેતુ સાથે
જોડાણ ધરાવતા બુદ્ધિગમ્ય તફાવત પર આધારિત
વાજબી છે."

(પરિચ્છેદ ૧૯)

૫.૪ એ વાત સાચી છે કે કલમ ૧૪ વર્ગીકરણની મંજૂરી આપે છે.જો કે, આ કલમ
હેઠળના વર્ગીકરણના નિયમમાં બેવડા પરીક્ષણોને સંતોષવા
પડશે.વર્ગીકરણનો ઉદ્દેશ પ્રાધાન્યતા ધારણ કરે છે અને તેની માન્યતાનું
મૂલ્યાંકન કરવું એ એક મહત્વપૂર્ણ વિચારણા છે.કાયદા હેઠળ અથવા રાજ્ય
સરકારની નીતિ હેઠળ કોઈપણ સારવાર માટે વ્યક્તિઓના જૂથના
વર્ગીકરણને ન્યાયી ઠેરવવા માટે, પ્રથમ જરૂરિયાત એ છે કે વર્ગીકરણનો
ઉદ્દેશ હોવો જોઈએ.વર્ગીકરણનો ઉદ્દેશ તર્કસંગત હોવો જોઈએ.કલમ ૧૪
ની દ્રષ્ટિએ, વર્ગીકરણના માપદંડને જે હાંસલ કરવાનો હેતુ છે તેની સાથે
તર્કસંગત જોડાણ હોવું આવશ્યક છે.બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, વર્ગીકરણ
દ્વારા પ્રાપ્ત કરવા માટેના હેતુ સાથે તર્કસંગત જોડાણ હોવું જોઈએ.આ તોપ
વર્ગીકરણની માન્યતાને નક્કી કરવા માટે લાગુ પડે છે, પછી ભલે તે કાયદા
હેઠળ હોય અથવા કાર્યકારી નીતિ હેઠળ હોય.બીજી જરૂરિયાત વાજબીપણું
અને તર્કસંગતતા છે, બંને હાથમાં હાથમાં છે.વર્ગીકરણ તેના ઉદ્દેશ્યમાં
વાજબી અને તર્કસંગત હોવું જોઈએ.

૫.૫ વર્તમાન કેસની હકીકતોમાં, નીતિ લાગુ કરવાના હેતુથી અરજદારને હુલ્લડ-અસરગ્રસ્ત લાભાર્થી વ્યક્તિઓના વર્ગમાંથી બાકાત રાખવા માટે અલગ રીતે વર્ગીકરણ કરવું એ વાજબી વર્ગીકરણ નથી, જે કલમ ૧૪ની આધારશિલા બની શકે છે.તે સારી રીતે નક્કી કરવામાં આવ્યું છે કે કલમ ૧૪ વર્ગીકરણને પ્રતિબંધિત કરતી નથી, તેમ છતાં આવા વર્ગીકરણ મનસ્વી, કૃત્રિમ હોવું જોઈએ નહીં.તે વસ્તુને ટાળી શકાય તેવું ન હોઈ શકે.વર્ગીકરણમાં અમુક વાસ્તવિક અને નોંધપાત્ર તફાવતને સંતોષવો આવશ્યક છે અને આવા તફાવતને આવા વર્ગીકરણ દ્વારા પ્રાપ્ત કરવા માટેના ઉદ્દેશો સાથે ન્યાયી અને તર્કસંગત સંબંધ હોવો આવશ્યક છે.

૫.૬ એકવાર અરજદાર રાજ્ય સરકારની નીતિ હેઠળ હુલ્લડગ્રસ્ત વ્યક્તિઓના વર્ગનો હોવાનું જાણવા મળે અને તેને થયેલા નુકસાનની પણ મોજણી કરનારની ટીમ દ્વારા પુષ્ટિ કરવામાં આવે, ત્યારે અરજદારને અગાઉની લોનની ચુકવણીમાં નિષ્ફળ ગયો હોવાના આધારે સહાય આપવા માટે આવા વર્ગમાંથી બાકાત રાખવો એ લાગુ કરવા યોગ્ય માપદંડ ન હતો, જેથી નીતિ હેઠળ સહાય આપવાની બાબતમાં અરજદાર સાથે અલગ વ્યવહાર કરવો. લાભનો ઇનકાર કરીને, નીતિને તેના ઉદ્દેશ્યથી ધ્યાન ભટકાવવાની મંજૂરી આપી શકાતી નથી, નહીં તો તે સ્વ-પરાજિત રીતે ચલાવવામાં

આવતી નીતિ હશે જે ઉદ્દેશ્ય અને હેતુની વિરુદ્ધ હશે. અન્ય કોઈ લોનના સંદર્ભમાં અરજદારની ચુકવણી ન કરવી અથવા ચુક કરવી એ પોલિસીની શરતો અને પોલિસીના હોકાયંત્ર અને ઉદ્દેશ સાથે સંપૂર્ણપણે અસંબંધિત પાસું છે. નીતિ ઠરાવમાં આવા આધાર પર ગેરલાયક ઠેરવવાની અથવા લાભાર્થીને પાત્રતાની ના પાડવાની કોઈ શરત ન હતી.

૫.૭ વર્તમાન કિસ્સામાં, રાજ્ય સરકારની નીતિનો ઉદ્દેશ કોમી રમખાણોમાં અસરગ્રસ્ત વ્યક્તિઓના વર્ગને તેમની આજીવિકા પાછી મેળવવા અને તેમની વ્યવસાયિક પ્રવૃત્તિને ફરીથી સજ્જ કરવા માટે સહાય અને રાહત આપવાનો હતો.સહાય માટે ઉપરોક્ત નીતિના અમલીકરણ માટેની પદ્ધતિઓ અન્ય બાબતોની સાથે એવી જોગવાઈ કરે છે કે આવી નાણાકીય સહાય નીતિ હેઠળ આવી સહાય માટે પાત્ર વ્યક્તિઓને બેંકમાંથી લોનની વહેંચણી દ્વારા કરવામાં આવશે.અરજદાર એવા હતા જેમને નુકસાન થયું હતું અને નિર્વિવાદપણે તેઓ એવા વ્યક્તિ હતા જેમને બેંકમાંથી લોન દ્વારા સહાય આપવાની હતી.તેના કલમ ૯ માં નીતિ ઠરાવમાં બેંક અથવા નાણાકીય સંસ્થા પાસેથી લોન લેવાનું ફરજિયાત બનાવ્યું હતું.અરજદારે અગાઉની કેટલીક લોન ચૂકવવામાં ડિફોલ્ટ કર્યું હોવાનો આધાર ક્યારેય તે હેતુને અનુરૂપ નહોતો કે જેના માટે નીતિ વિકસાવવામાં આવી હતી અને શરૂ કરવામાં આવી હતી.અરજદાર જેવી વ્યક્તિ જે અન્યથા રમખાણથી

અસરગ્રસ્ત વ્યક્તિની ક્ષમતામાં પાત્ર હતી, તેને અગાઉ લોનની ચુકવણીના સંદર્ભમાં ડિફોલ્ટ થયાના આધારે સહાય નકારી શકાતી ન હતી. આ તમામ પાસાઓ, એટલે કે પોલિસી હેઠળની સહાય અને અન્ય કોઈ લોનના સંદર્ભમાં ડિફોલ્ટનો કોઈ સહસંબંધ નહોતો, જે પોલિસી દ્વારા હાંસલ કરવાના હેતુ સાથે તર્કસંગત જોડાણ કરતાં ઘણો ઓછો હતો.

૬. તદનુસાર રાજ્ય સત્તાવાળાઓ દ્વારા અરજદારને ચૂકવવા માટે રૂ.૦૨,૫૦૦/- ના ખર્ચ સાથે અરજીને મંજૂરી આપવામાં આવી છે. નીતિ હેઠળ નાણાકીય સહાયની રકમનો લાભ અને આ આદેશમાંથી ઉપર જણાવેલા ખર્ચનો લાભ અરજદારને ઝડપથી અને કોઈ પણ સંજોગોમાં ૧૦મી જૂન, ૨૦૧૬ પહેલાં તે સંબંધમાં જરૂરી પ્રક્રિયા પૂર્ણ કરીને ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવશે.

૭. નિયમને નિરપેક્ષ બનાવવામાં આવે છે.

(એન.વી. અંજારિયા, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using AI Tool.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: *The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.*